

Viepeszabolból

DEBREGZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 200 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FELÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

A franciák súlyos támadásai a németek új vonalai ellen összeomlottak

Az ellenség öt támadását vertük vissza a Semeninél

A nyugati harctér

A német jelentés

Berlin, július 28. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadserege: Élénk felderítő tevékenység. Az ellenség erősebb előretöréseit a Lystől északra, a Somme mindkét oldalán és Mondidiertől északnyugatra visszautasítottuk. Egyes szakaszokon tüzéségi tevékenység.

A német trónörökös hadserege: A nap nyugodtan telt el. Az új állások előterében kisebb gyalogsági harcok.

A Champagneban az ellenség egy helyen támadással Schichterbergől délre levő vonalainkba hatolt. — Ellenlökésünk legnagyobb részét visszavetette.

LUDEENDORFF,
első főszállás-mester.

II.

Berlin, július 29. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadserege: Részleges támadásokat, amelyeket a Lystől és a Scarpetól északra és széles fronton a Somme északi partján indítottak az angolok, visszautasítottunk.

A német trónörökös hadserege: Az Aisnetől délre levő szakaszokon a délelőtt nyugodtan telt el. Délután a Ville Montoiretól északra heves tüzéségi előkészítés után megindult ellenséges részleges támadásokat ellenlökéssel visszavertünk. A július 26-ról 27-re virradó éjjel az Oureq és az Ayre között legelől levő harcterületünket tervszerűen kiürítettük és a védelemre Fere en Tardenois, Ville au Tardenois közti vidéken rendezkedtünk be. — Mozdulatunk rejtve maradt az ellenség előtt, mert július 27-én még az ellenséges tüzéség lötte régi állásainkat. Hátvédeink meggátolták az ellenségnek délután habozva előretapogatózó csapatait az általunk feladott terep birtokba-

vételében. Tegnap megpróbálta az ellenséges gyalogság, hogy erős tüzéségi védelem alatt előredolgozza magát új állásainkig. Az előtérben hagyott gyenge osztagaink az ellenséget bevárva, közeli puska- és géppuskatüzeléssel fogadták és érzékeny veszteségeket okoztak neki.

Az előző napon berendezkedett tüzéségünk, valamint harci repülőink a menetelő ellenséges csapatokban és páncélos gépkocsikban hálás célpontot találtak. — Fere en Tardenois mellett és tőle délkeletre erősebb támadások elől feladatuk bevégzése után ezek az előtérben hagyott csapataink a kapott parancshoz képest visszavonultak állásaikba. **Az ellenség többször megismételt támadásai heves harcokra vezettek, amelyek visszaverésével végeztek.**

A Joachelin tábornok parancsnoksága alatt álló nyugatporoszországi ezredek, amelyek már a Chateau-Thierrytől északnyugatra levő magaslatokon a csata kezdete óta nap-nap után számos francia és amerikai hadosztály rohamait hiúsították meg, tegnap is különösen kitiintették magukat.

Löwenhardt hadnagy 45-ik légi győzelmét aratta.

LUDEENDORFF,
első főszállás-mester.

A német esti jelentés

Berlin, július 29. A Wolff-ügynökség jelentéje július 29-én este:

Az ellenségnek Fere en Tardenoisnál nyugatra levő új vonalaink elleni súlyos támadásai véresen összeomlottak.

Angol vélemény a német visszavonulásról

London, július 29. A Reuter-ügynökség jelentéje: Az ellenség az Oureq vonalát tényleg feladta. Alig kétséges, hogy az ellenség az Aisne mögé fog visszavonulni. — A franciák most az Oureq egész északi partjának birtokában vannak és a reims—dormansi erdőnek nagyrészt is biztosították maguknak. Másrészről délelőtt óta a szövetségesek 20 mérföldes fronton átlag 2—3 kilométernyi mélységben nyomultak előre. Brezani körül súlyos küzdelmek folynak. Ebből nyilvánvalóan kö-

kezdett, hogy a németek még tovább visszavonulni.

Angol repülő-támadás kórházak ellen

Bécs, július 29. A Neue Freie Presse haditudósítója jelenti: 22-én tíz angol repülőgépmintegy 40 védőrepülőgéptől kísérve borzalmas kimeneteli támadást intézett Braisne és Fismet közötti harctéren levő francia helységek ellen. A repülőknél sikerült a német záróvönőn áttörni és megjelenni a genfi keresztel világosan láthatóan ellátott kórházak felett, amelyeket a németek a marnei csatában zsákmányoltak. A kórházakban angol és francia személyzet dolgozik. Öt perc leforgása alatt a repülők 10 nagy bombát dobtak le a barakokra, amelyek német, francia és angol sebesültekkel és betegekkel zsúfoltak voltak. Az egyik bomba szétrombolta azt a barakot, amelyben a vérhas-betegek voltak, a másik az operációs helyiséget döntötte romba. — A repülő-támadásnak több mint 30 halott és 70 sebesült az áldozata.

A francia jelentés

— **július 28., délután 3 óra.** A Marnetől északra a franciák folytatták az éi folyamán előnyomulásukat. Egyes csapatrészek elértek az Oureq déli partját. A jobbparton ismét közeledtek a dormans—reimsi uthoz. — A Champagneban visszavertünk több támadást, amelyeket a Mont Sens Nomtól délre és St. Hilairétől északkeletre levő állásaink ellen intéztek. Vonalainkat teljesen megtartottuk.

— **éjjel 11 óra.** Az a nyomás, amelyet a francia és a szövetséges csapatok fejtenek ki napok óta a német haderők ellen, még most is tart. A németek ma a Marnetől északra levő egész arcvonalon visszavonultak. Csapataink utánuk nyomultak és elérték a Bruvères—Ville Neuve sur Féret—Courmont—Passy—Griselles—Neuville aux Lorris—Chaunouzy vonalat. A Marne jobbpartját teljesen megtisztítottuk az ellenségtől. Csapataink 15 kilométernél nagyobb fronton üldözik Chateau-Thierrytől északkeletre. A Champagne arcvonalán a Névtelen hegytől délre levő környéken 300 foglyot ejtettünk, köztük 9 tisztet.

Elsülyesztett angol gőzös

Amsterdam, július 29. Lapok jelentik, hogy a július 26-án Rotterdamból Angliába indult angol hajóirat három gőzöséből egyet megtorpedóztak és elsülyesztettek.

A japánok már harcolnak Szibériában

Genf, július 29. (Magyar Távirati Iroda.) A Petit Parisien szerint a Nikolszktól északra lefolyt harcban japán elemek, amelyeket hetekkel ezelőtt, még mielőtt a japán-amerikai egyezményt megkötötték, Vladivosztokban hagytak, valamint Indokínából és Indiából érkezett francia és angol elemek vettek részt. **Amsterdam,** július 29. A Reuter-ügynökséget hivatalosan felhatalmazták annak ki-

URANIA
Ma, kedden
július 30.

Az utolsó hajnal
rejtélyes történet
4 fejezetben.

Főszereplők:
B. MARTON ERZSI
KRAMER LEOPOLD.

APOLLO
Ma, kedden
július 30.

Egy király története
Karinthy Frigyes
szatujára 3 fejezetben.

Főszereplők:
Oláh Böske
Z. Molnár László
Kováry Gyula.

Előadások 6 órától
folytatás 9-11-ig
utolsó előadás 9-11-ig

lentésére, hogy a moszkvai *Izvesztia*-nak az az állítása, hogy *Japánt a háborúban való részvételért holland gyarmatokkal kártalanítják, minden alapot nélkülöz.* Az entente Japánnak a háborúban való részvételért sohasem tett ilyen kompenzációs javaslatot.

Hussarek báró miniszterelnök és Czernin gróf nyilatkozata

Bécs, július 29. Az urakháza mai ülésén Hussarek báró miniszterelnök bemutatkozása után tartott programbeszédében kijelentette, hogy ez a háború mireánk és szövetségeseink csoportjára nézve kezdettől fogva *védelmi háború* jelentett és ma is azt jelenti. *Most is hajlandók vagyunk tisztességes békét kötni, amint ellenségeink lemondanak megsemmisítő törekvéseikről.* Mindaddig azonban, amíg ellenségeink a béke egyoldalú diktálásának álláspontján maradnak, nincs más választásunk, mint kitartással fogadni a háborút. Megbízhatunk hadseregünkben és a szövetségeseinkben. Amint a háborúban nem állottunk magunkra hagyatva, úgy a béke idején sem leszünk egyedül.

A költségvetési provizórium tárgyalásánál Czernin Ottokár gróf a következőket mondta:

— Kötelezetnek érzem magamat, hogy öfelségem *Ferdinánd* román királynál annak idején eszközölt demarsáról beszéljek, amely az én tanácsomra és miniszteri felelősségemre történt. Brest-Litovskban azt a hírt kaptam, hogy a román király elszigetelt állapotban van és érintkezést keres császárukkal. En ezt közöltem Kühmann államtitkárral és öfelsége előtt ismerttettem demars-ajánlatomat, amelynek eredménye az volt, hogy a románok végső elkeseredett harcát elkerültük és azonnali békét kötöttünk. A diplomáciának nem az az egyedüli feladata, hogy az ellenség megsemmisítésére irányuló küzdelmet folytassa, hanem tisztességes béke elérésére működnie közre. Ezt pedig elértük.

Az olasz háború

Vezérkarunk jelentése

I. Budapest, július 28. — Hivatalos jelentés.

Délnyugaton nem volt nagyobb harci esemény.

Albániában Ardenicánál ismét visszavertünk több olasz előretörést.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

II. Budapest, július 29. — Hivatalos jelentés.

Tüzérségi harc és gyalogsági csatározások.

Albániában erősebbé vált az ellenségnek előretöréseink által kiváltott akciója. A Semeni-könyöknél levő állásaink öt ízben képezték heves támadások célját, amelyek azonban a tüzérség által kiválóan támogatott védőcsapatok ellenállásán mindannyiszor véresen összeomlottak.

A Mali-Silves hegységben is négyszer támadott hiába az ellenség. Részben tüzeléssel, részben pedig ellenlökéssel ültük vissza.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

Amerikai csapatok az olasz fronton

Chiasso, július 29. Az olasz lapok különös nyomatékkal tesznek jelentést északamerikai csapatoknak az olasz frontra való vasúti szállításáról. E csapatokat ma Milanóban tüntető fogadtatásban fogják részesíteni.

Szöknek az olasz katonák

Lugano, július 29. Az utóbbi időben felütnő módon nő az olasz katonaszökevények

száma, akik Olaszországból Svájcba szöknek. Ezek kihasználják a kedvező időjárást, amely most a magas hegységben uralkodik. A határállomásokon naponta sok szökevény gyűl

Debrecen a központok ellen

A város akciója a központok működésének megszüntetése iránt

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén Vásáry István dr. tanácsnok, aki behatóan foglalkozott Debrecen köz-ellátása kapcsán is a központok működésével, megdöbbentő adatokat hozott föl ama káros és az ország lakosságának érdekei ellen való működéséről, a melyet saját nagy hasznuk érdekében a központok kifejtének. Az ő előterjesztése folytán a közgyűlés minden bizonnyal állást foglal a központok ellen és állásfoglalásra hívja föl a többi magyar várost is, hogy ilyen tekintélyes felszólalások nyomán végre vége szakadjon a központok garázdálkodásának. A tanácsnok és a bizottság azt hiszi és reméli, hogy a városok állásfoglalásával rést ütnek a telhetetlen pénzeszsákokon, amelyek a nép verejtékéből és véréből csináltak aranyat maguknak.

A nevezetes állásfoglalásról tudósításunk a következő:

Vásáry István dr. tanácsnok előterjesztést tett a lakosság zsirszükségletének ellátása érdekében tett intézkedésről. Bejelentette, hogy 1300 sertésre a hízalókkal szerződést kötött, amely szerződéseket azonban a földművelődésiügyi miniszter nem hagyta jóvá, mert egységes szerződés minta használatát követelte. A szerződés minta egyik jelentéktelennek látszó pontja azonban igen sérelmes a városokra, mert ez azt mondja, hogy a szerződések csak a Sertésforgalmi részvénytársaságon keresztül érvényesek, vagyis a Sertésforgalmi részvénytársaság ismét a termelő és fogyasztó közé áll a maga árdrágításával és annak a 160 kilós sertésnek az árát, amelyet a megkötött szerződés értelmében Debrecen 1088 koronáért tudott volna megvenni, most a Sertésforgalmi részvénytársaságon keresztül 1300 koronáért lenne kénytelen megvásárolni.

Vásáry István dr. tanácsnok rámutatott a Sertésforgalmi és az Állat- és Takarmányforgalmi rt. és a többi központ *horribilis hasznát hajtó üzleteire* is, amelyek megkárosítják a közönséget és az államot és rámutatott arra, hogy a központok, amelyek a törvényes 5% tiszta hasznon felül *óriási jutalékokat adnak*, érdemtellenül *óriási napiárakat és személyi kiadásokat számolnak* s az államnak alig juttatnak valamit, — amikor mint részvénytársaságok és nem mint a minisztériumok nyilvántartó hivatalai alakultak meg, már alapjukban véve nem a rendeltetésüknek megfelelő formát öltöttek. Javasolta tehát, írjon föl a közgyűlés a kormányhoz, hogy a városokra vonatkozóan engedje meg, hogy a sertések beszerzése tekintetében *közvetlenül a hízalóval legyenek összekötöttesben.* Annak kiemelése mellett, hogy *a központok milyen nagy károkat okoznak az országnak s mily horribilis hasznat vágnak zsebre,* írjon föl Debrecen közgyűlése, hogy a kormány a központokat a legsürgősebben oszlassa föl, *illetve azokat, mint egyszerű nyilvántartó és számvívő hivatalokat az egyes minisztériumok alá rendelve s személyzetüket ideiglenes állami alkalmazottakként vegye át, a forgalmat pedig ismét engedje át a legitim kereskedelemnek és iparnak,* illetve ezeket juttassa jogaikhoz. Egyben javasolta Vásáry István dr. tanácsnok, hogy a föllíratot pártolás végett minden városnak küldjék meg.

A bizottság egyhanguan elfogadta a javaslatokat.

Több kisebb ügy letárgyalása után az ülés véget ért.

A királyi pár Debrecenben

Küldöttség a felségek meghívására

A város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután 3 órakor Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöklete alatt ülést tartott, amelyen több nagyon fontos ügyet tárgyaltak. Ezek között a királyi pár Debrecenbe jövetelének és fogadtatásának ügyét, valamint a szováti birtokok eladásának és a 20 milliós kölcsön fölvételének ügyét.

A király és a királyné Debrecenben

Csóka Sámuel főjegyző bejelentette, hogy a városnak tudomására jutott, hogy ő felsége és a királyné a szeptember hónapot Magyarországon fogja tölteni és több magyar várost meglátogat. — A jog- és pénzügyi bizottság örömmel fogadta a hírt és javasolja a közgyűlésnek, hogy a királyi párt Debrecenbe hívja meg és pedig akként, hogy *Weszprémy Zoltán* főispán, *Márk Endre* udvari tanácsos polgármester és *Baltazar Dezső* dr. püspök kihallgatáson jelennek meg a királyi pár előtt *éstoalmasolva Debrecen város lakosságának hódolatát, meghívják a felségeket Debrecenbe.* Javasolja a bizottság, hogy a közgyűlés hatalmazza föl a tanácsot a szükséges intézkedések megtételével s azzal, hogy a szükséges kiadásokra a költségeket fölvehesse s azokkal utólagosan számolhasson el, — hatalmazza föl továbbá a közgyűlést a tanácsot a fogadtatás rendezésének és munkálatainak végzésére s arra, hogy a rendezés munkáiba másokat is vonjon be. A királyi pár látogatásáról a szomszédos törvényhatóságokat is értesíteni fogják.

A város hadikölcsönjegyzése

Kimondta ezután a bizottság, hogy a tanács ama javaslatát, amely szerint a közgyűlés a *nyolcadik hadikölcsönre 1,400,000 koronát jegyezzen* hat debreceni és két budapesti pénzügyintézetnél, pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

A szováti birtok eladása

A szováti birtokok és egyéb kisebb birtokrészek eladására vonatkozóan is egy szakértő bizottság véleménye és a tanács előterjesztése alapján javasolja, hogy az értékesítésre nézve háromféle módozat követésére hatalmazza föl a közgyűlést a tanácsot. E három módozat az, hogy *vagy 20—50 holdas parcellákban, vagy 12 tagbirtokban, vagy egy komplexumban való eladásra* kérjen a tanács ajánlatokat. Amennyiben a parcellázási tervet fogadná el a közgyűlés, javasolja a bizottság, hogy csak 1—9. tagbirtok parcelláztassék, míg a 10., 11. és 12. tagbirtokok ne. A parcellázási munkálatok végzésére 10,000 korona költség megszavazását javasolja a bizottság.

Elfogadásra ajánlja a bizottság a *husz millió koronás kölcsönre vonatkozó kötvényeket*, amelyet egy kiküldött bizottság nyomban revízió alá vett.

SZÍNHÁZ

Az iglói diákok a Vigszínházban. Szombaton és vasárnap délután kerül színpadra a Vigszínházban az Egyetértés zene- és dalegyüttes színjátszó társaságának közreműködésével „Az iglói diákok” című bájos népszínmű, a melyet régen volt alkalma látni a debreceni közönségnek, noha egyik legkedveltebb műve volt ez a színdarab a debreceni színház műsorának. Szombaton az előadás este fél kilenc órakor kezdődik, vasárnap délután pedig 5 órakor. Az iglói diákokból a próbák már javában folynak s előreláthatólag újabb nagy sikert fog hozni a kitűnő előadás az Egyetértés színjátszó társaságának. Jegyek szerdától kezdődőleg minden nap délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—5-ig előre válthatók a Vigszínház pénztáránál.

Pálmai Ilka vendégjátéka. Pálmai Ilka, a budapesti Vígyszínház művész tagjainak közreműködésével augusztus 7-én és 8-án vendégszerepel a Vígyszínházban.

Karinthy Frigyes szatirája: „Egy király története”, ma utoljára az Apollóban.

Az Uránia műsorán ma utoljára „Az utolsó hajnal” című rejtélyes történet, a főszerepekben B. Marton Erzsébet és Kramer Leopold.

HIREK

A város közgyűlése. Debrecen város törvényhatósági bizottsága e hó 31-én, szerdán délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek tárgyai: A vigalmi adóról szóló szabályrendelet jóváhagyása. — Öcsászári és apostoli királyi Felségének meghívása. — A VIII-ik hadikölcsonre történő jegyzés. — A 20 millió koronás kölcsonre vonatkozó kötelezvény szövegének megállapítása. — A szováti birtok értékesítése. — A lakosság zsidószükségletének biztosítására kötött hízalási szerződések és egyéb kisebb ügyek.

Kedd és csütörtök huztalan nap. Budapesti tudósítónk jelenti: A mai minisztertanács foglalkozott a huztalan napok kérdésével. A közlemezési miniszter előterjesztésére a minisztertanács elhatározta, hogy augusztus elsejétől kezdve kedd és csütörtök huztalan nap lesz. A marhaállomány megvédése céljából kellett így határozni.

Károly király gyermeknyaralata. Lemondás folytán 25 osztrák-német gyermek vendéglátó család nélkül maradt. Felkérjük Debrecen város közönségét, különösen a gazdálkodó családokat, hogy aki hat hetit nyaralásra német gyermeket magához venni óhajt, jelentse be sürgősen ily irányú szándékát a debreceni állami gyermekmenhely igazgatóságánál. Az intéző-bizottság.

A lisztkönyvek beváltása. A közlemezési ügyosztály ma felhívta a kereskedők és pékek figyelmét, hogy további intézkedésig csak a július 31-ig való lisztkönyveket válthatják be, az új könyvekben augusztus 1-től kezdődő időre érvényes szelvények tehát be nem válthatók, amennyiben mégis ezen rendelkezés ellenére járnának el, az elszámolási különbözeteikért a felelősség az illető kereskedőt, illetve péket fogja terhelni. A jövő évre való lisztfogyasztási igazolványok kiadása már folyamatban van és azt mindenki saját érdekében szerezze be az illetékes lisztirodánál.

Debrecen város központi választmánya ma délelőtt 12 órakor Márk Endre polgármester elnöke alatt ülést tartott, amelyen a választói névjegyzék ellen beadott 10 felszólamlást tárgyalták. Mind a tíz felszólamlásnak helyt adtak.

A zöldség, főzelék és gyümölcs árai. A közlemezési ügyosztály közli a közönséggel a zöldség, főzelék és gyümölcsterményekért augusztus 1-től augusztus 15-ig követelhető legmagasabb fogyasztói árakat. — Májusi répa letisztítva kilónként 80 fillér, kelkáposzta és fodros kel 112 fillér, kalarábé letisztítva 112 fillér, korai nyári káposzta 138 fillér, sárgarépa, petrezselyem és pasztinák (egy kötegben 10 drób) kötegenként 32 fillér, zöldpaprika tölteni való darabonként 16 fillér, erős hegyes darabonként 6 fillér, vöröshagyma kilónként 148 fillér, foghagyma 300 fillér, darabonként 14 fillér, céklarépa kilónként 110 fillér, nagy barna, nyári, fehér és fekete retek nagyság szerint 10—14 fillér darabonként, fejes saláta egy fej 16 fillér, kötöz és fodros saláta kilónként 70 fillér, torma 250 fillér, laboda és sóska 80 fillér, zöldborsó, hüvelyes 184 fillér, szemes 360 fillér, litenként 220 fillér, zöldbab 216 fillér, vajbab, viaszbab 270 fillér, fözötök 76 fillér, gyalulva 130 fillér, ugorka 116 fillér, paradicsom kilónként 162 fillér, csöves gyenge tengeri darabonként 22 fillér, kaiszinbarack kilónként I. rendű 280 fillér, II. rendű 200 fillér, nyári szilva 134 fillér, ringló szilva 250

fillér, őszibarack válogatott 600 fillér, I. r. 380 fillér, II. r. 240 fillér, szamóca, földieper 360 fillér, málna 360 fillér, nyári alma, rétesbe való 250 fillér, közönséges 200 fillér, nyári körte I. rendű 300 fillér, II. rendű 250 fillér, dió vidéken 520 fillér, Budapesten 550 fillér, dióbél tiszta súly 17.70 kor.

Nagy telekvételek. A legutóbbi napokban nagy ingatlanvételek bonyolítottak le Debrecenben. A Magyar Általános Hitelbank debreceni fiókja ugyanis megvette a Ferenc József-ut 45., 57. és 49. szám alatt levő ingatlanokat Fürst Ödöntől 1,600,000 koronáért. — A bank megvett továbbá az Arany János-utcában még további három telket. A Magyar Általános Hitelbank ez ingatlanokat nem üzleti célokból vette meg, hanem építkezés céljaira. A Ferenc József-utcaról az Arany János-utcaiba nyilván új utcát akar nyitítani és két oldalt két hatalmas, modern szép palotát építtet, lakásokkal és üzlethelyiségekkel. Gyönyörű perspektívát nyújt Debrecen jövő fejlődése szempontjából e terv, amelynek megvalósítása dícséretreméltó elismerést követel a Magyar Általános Hitelbank részére, amely tudomásunk szerint e tervével, az utcaanyitással és építkezéssel, Debrecen város növelésének, naggyá és széppé tételének munkájában akar résztvenni, amivel rekompenzációt akar egyben nyújtani a városnak azért, hogy itt kiterjedt üzletkört talált és teremthetett a maga számára. A terv minden szempontból elismerésre méltó elhatározás.

A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei. Értesítjük tagjainkat, hogy a mai napon 10 kg. élesztőnk érkezett, mely a beszerzési csoport üzlethelyiségében dekagramonként 10 fillérért tejszészertint mennyiségben beszerezhető. Itt megjegyezzük, hogy folyó évi augusztus hó 3-tól kezdve minden szombat és vasárnap kapható friss élesztő a beszerzési csoportnál. — Tagjaink tehát ezeken a napokon a délelőtti órákban, de a szombati napokon délután 4—6 óráig is, élesztő-szükségletüket itt beszerezhetik. Közöljük továbbá tagjainkkal, hogy a debreceni köztisztviselők jöléti szövetkezetének cipészműhelyét átvettük és tagjaink cipőellátásáról az üzem fokozatos fejlesztésével a lehetőségig gondoskodni fogunk. — A műhely egyelőre átalakításokat, valamint azok részére, akik anyagot adni tudnak, talpalást és fejelést vállal. Amennyiben minden anyag adatik, teljes cipő készítését is vállaljuk. A felvételi iroda pénzügyi palota II. em. 13. szám alatt van.

Rendelet

a sertéshízalás feltételeiről.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur 105,600. számú rendelete folytán a városi tanács közlemezési ügyosztálya az alábbiakat teszi közhirre:

I.

Hízalás háztartási és gazdasági szükségletre.

Háztartási vagy gazdasági szükségletre bárki csak annyi sertést hízalhat, amennyi sertésnek zsidójára és szalonnájára a háztartásában vagy gazdaságában ellátást élvező személyek, vagy szalonnajárandósággal bíró munkások ellátása végett, figyelembevéve a fennálló szabályok értelmében fogyasztható mennyiséget, igazolt szüksége van.

Annak kiszámításánál, hogy az igazolt szükséglet fedezésére hány darab sertést szabad hízalni, az Országos Közlemezési Hivatalt vezető miniszternek 89,000/1918. sz. rendelete irányadó. E rendelet a zsidógyasztás egységes szabályozása érdekében a zsidóból (sertészsír, margarin, növényzsír, növényi olaj vagy emberi élvezetre alkalmas más zsiradék vagy olaj) és szalonnából fogyasztható mennyiséget a következőleg állapítja meg:

Az egy-egy személy által fogyasztható havi adag az említett zsiradékfélékből összesen általában legfeljebb 42 deka, mely sertészsírnál 48 deka szalonnának felel meg.

A rendes (állandó) mezőgazdasági munkások (ideértve a cselédeket és hadifoglyokat is) legfeljebb havi egy kiló, az időszakos munkások, alkalmaztatásuk tartama alatt, legfeljebb havi másfél kiló, e két csoportba tartozók közül pedig azok, akik aratásnál, hordásnál, vagy cséplésnél vannak foglalkoztatva, e munkák végzése közben legfeljebb havi 3 kg. zsiradékot fogyaszthatnak. **Minden munkaszerződésnek (konvenció) a fentiekkel ellentétes kikötései hatályukat veszítik s a munkaadó a fentebb jelzett mennyiségnél többet ki nem szolgáltatthat.**

Egy darab sertés hízalása saját szükségletre.

Háztartási vagy gazdasági szükségletre saját háztartásában, vagy gazdaságában egy darab sertést bárki hízalhat, tekintet nélkül arra, hogy háztartásában vagy gazdaságában hányan nyerneket ellátást, tehát abban az esetben is, ha a sertés levágása után rendelkezésre álló szalonnamennyiségből a hízaló ellátásában levő személyekre a fent közölt fejadagnál több jut is. Annak, aki egy darab sertést akar hízalni, a lakása szerint illetékes lisztirodában a hízalásról bejelentést kell tenni. A bejelentéseket a lisztiroda augusztus hó 1-től kezdve veszi fel. Ezt a bejelentést legkésőbb akkor kell megtenni, amikor a sertés súlya a 40 kg.-ot eléri. A bejelentés alkalmával jelenteni kell a hízaló ellátásában levő személyek számát, a sertés súlyát, továbbá azt, hogy a sertés előreláthatólag mikor kerül levágásra.

A sertés levágásához a közlemezési ügyosztály előzetes engedélyt kell kikérni.

Az, aki 40 kilót meghaladó súlyú sertést be nem jelenti, a büntető rendelkezések szerint büntetés alá esik.

Egynél több sertés hízalása saját szükségletre

A háztartási vagy gazdasági szükségletre egynél több sertés hízalásokra az engedélyt a hízaló magán- és gazdasági viszonyainak alapos mérlegelésével s a fentebb ismertetett 89,000/1918. O. K. H. számú rendelet szem előtt tartásával a városi tanács közlemezési ügyosztálya adja meg.

Ily engedély csak azoknak adható, akik a hízalásra szánt sovány sertéssel vagy a szükséges hízaló takarmánnyal saját termései készletükből, vagy hatósági engedély alapján beszerzett (kiutalt) takarmánnyal rendelkeznek. Azt, hogy azok, akiknek saját szükségletükre hízalandó sertéseik számára elegendő takarmányuk nincsen, árpát vagy tengerit mi módon vásárolhatnak, későbbi hirdetmény fogja közölni.

Azok a hatósági engedélyek, melyekkel háztartási és gazdasági szükségletre 20 darabnál több sertés hízalása engedélyezettik, a földmívelésügyi minisztérium jóváhagyása esetén bírhat csak érvénnyel.

Aki nem saját, hanem más magánháztartás szükségletére kíván sertést hízalni, erre csak az esetben nyerhet engedélyt, ha a hízaltató fél lakóhelyére illetékes hatóság által a szükséglet mértéke, valamint az ellátatlanság igazoltatott. Ha a hízaltató debreceni lakos, ilyenmü igazolásra szükség nincsen.

Ha valaki más törvényhatóság területén fekvő háztartásának vagy gazdaságának zsidó- és szalonnaszükségletét debreceni gazdaságában kívánja hízalással biztosítani, az engedély kikérése alkalmával a másutt fekvő gazdaságában felmerülő szükségletét és ellátatlanságát hatósági bizonyítvánnyal igazolnia kell. Amennyiben az így hízalt sertések száma a 20 darabot meghaladná, a hatósági engedélyek a földmívelésügyi miniszteri jóváhagyás után lesznek érvényesek.

Amennyiben a háztartási vagy gazdasági szükséglet a hízalás tartama alatt csökkenne, vagy a hízókat a további hízalás alól bármi okból ki kellene venni, a feleslegessé vált, vagy hízalásból kivont sertések az Országos Közlemezési Hivatal rendelkezése alá esnek. Ezen esetben az engedélyes hízaló az átvétel, esetleg a további hízalásra vonatkozó intézkedés megtétele végett a közlemezési ügyosztálynál azonnal jelentést tenni köteles.

Azt, hogy valaki a háztartási, illetve gazdasági szükségletre szolgáló sertések hizlalására saját terméséből mennyi és milyen szemes takarmányt használhat fel, a hatóság az idevonatkozólag kiadandó kormányhatósági rendelkezések alapján a hizlalási engedélyben állapítja meg.

Aki házi vagy gazdasági szükségletre szolgáló sertéshizlalásra engedélyt kapott, a kihizlalt sertéseket csak az esetben vághatja le és használhatja fel, ha a közlélemzési igazosztálytól a felhasználásra a kellő időben kért külön engedélyt megkapta.

A vágás engedélyezésének feltételeit az országos közlélemzési hivatal vezető és a magyar királyi földművelésügyi miniszter ur egyetértőleg külön rendeletben fogja szabályozni.

II.

Hizlalás közszükségleti célokra.

Házi és gazdasági szükségleten felül sertést hizlalni kizárólag közszükségleti célokra lehet.

Közszükségleti célokra hizlalási szerződést köthetnek:

a) oly gazdálkodók, akik a hizlalásra alkalmas sovány sertésekkel vagy a beszerzendő ilven setrészek szükségletére saját termései készletük feleslegéből megfelelő mennyiségű szemes takarmánnyal rendelkeznek és akiknél a szakszerű hizlalás előfeltételei megvannak.

b) Oly gazdaszövetkezetek (társulatok), melyeknek főleg kis gazdákból álló tagjai a szükséges sertésanyagot rendelkeznek, az ily érdekeltségek a hizlaló szemes takarmány feloldásánál vagy kiutalásánál elsőbbségben részesíthetnek.

c) oly ipari hizlalók, akiknek hatóságilag engedélyezett hizlaló telepük a szakszerű hizlalás követelményeinek megfelel.

A fentebb felsoroltak, akik tehát közszükségleti célra sertéseket kívánnak hizlalni, szerződést kötelesek kötni, mely szerződések a földművelésügyi miniszter ur jóváhagyása után válnak érvényessé.

A szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatok a megfelelő hatósági bizonylatokkal ellátva, 20 vagy 20-nál több sertés hizlalása esetén az Országos Sertésforgalmi Irodához vagy annak helyi képviselőjéhez (Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Rt. Debrecen) intézendők. A husznál kevesebb sertés hizlalására vonatkozó szerződéseket a közlélemzési igazosztály (városháza) köti meg.

Városok és 10.000-nél több lakossal bíró községek, hadi értékű üzemek, fogvasztási szövetkezetek, beszerzési csoportok (iőléti bizottságok), intézetek és katonai alakulatok, melyek megfelelően berendezett és saját üzemiükben kezelt hizlaló teleppel rendelkeznek, saját szükségletükre az Országos Sertésforgalmi Irodával kötendő előzetes szerződés alapján sertéseket hizlalhatnak.

Városok, hadi értékű üzemek, fogvasztási szövetkezetek, beszerzési csoportok (iőléti bizottságok) és intézetek, melyek szükségletük biztosítása végett nem saját üzemiükben, hanem más hizlaló utján kívánnak sertéseket hizlaltatni, ily célból a Sertésforgalmi Irodával hizlalási szerződéseket köthetnek. A város közönsége közfogvasztására történő sertéshizlalási szerződéseket a városi tanács közlélemzési igazosztálya köti meg.

E szerződések azonban csak úgy érvényesek, ha azokat a földművelésügyi miniszter ur az Országos közlélemzési hivatal vezető miniszter urral egyetértőleg jóváhagyja. A szerződéseket a megkötéstől számított 8 napon belül az Országos Sertésforgalmi Iroda utján kell a hizlaltatónak jóváhagyás végett a földművelésügyi miniszter urhoz bemutatni.

Igy szerződések jóváhagyásánál a miniszter ur elsőbbségben kívánja részesíteni a városokat, vállalatokat stb.

A hizlalásra szükséges takarmánynak felhasználhatása, szükségesszerű feloldása, illetve kiutalása iránt esetenként a szerződések jóváhagyásával egyidejűleg történik rendelkezés.

A sertéshizlalások nyilvántartása és el-

lenőrzése a helyi közigazgatási hatóságok és az Országos Sertésforgalmi Iroda feladatát képezi.

III.

Büntető rendelkezések.

Aki a jelen rendeletet, vagy a hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott valamely rendelkezését megszegi, vagy kijátsza, az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — a m. kir. minisztérium 2592/1918. M. E. számú rendeletének 6. §-a értelmében kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Azon sertések tekintetében, amelyekre néve a kihágást elkövették, ugyancsak az előbb idézett rendelet szakasz értelmében elközbáznak van helye.

Nem lehet elköbzni azokat a sertéseket, amelyek a birtokost jelen rendelet értelmében a saját házi és gazdasági szükséglete címen megilletik.

Aki a jelen rendelet értelmében közszükségleti célokra lekötött sertéseit jogellenesen elidegeníti, megsemmisíti, elfogyasztja vagy a közszükséglet elől egyéb módon elvonja, arra a m. kir. minisztérium 2592/1918. M. E. számú rendelet 7. §-a értelmében a törvényhatóság első tisztviselője a fél és az Országos Sertésforgalmi Iroda meghallgatása után, a közszükséglet kielégítése elől elvont sertések értékének kétszereséig terjedhető kártérítő összeget szab ki. A hozandó határozat ellen, annak közlésétől számított 15 nap alatt, a 2592/1918. M. E. számú rendelet 7. §-a értelmében a marasztalt fél, vagy az Országos Sertésforgalmi Iroda által az Országos Közlélemzési Hivatal vezető miniszter urhoz intézhető felebbezésnek van helye.

A 3658/1917. M. E. számú rendelet alapján adott hizlalási engedélyek — amennyiben a hizlalás a jelen rendelet megjelölését megelőzőleg legalább 30 nap előtt meg kezdett — érvényüket veszítik. Ez a rendelet azonnal életbelép.

Debrecen, 1918. július 29.

A városi tanács közlélemzési igazosztálya.

**CSAK
RADIUM
SÓBORSZESZT**
használjunk test- és egészség-
ápolásra.

Nagy üveg ára	K 12.—
Közép üveg ára	K 6.30
Kis üveg ára	K 2.20

Gyártja: A Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok
Szeszfinomító Részvénytársasága
:: Nagykanizsán. ::

Egy 3-10 lóerejű

villamos motorhoz való szabályozható indító,
ellentállással és egy szabályozható szijleszo-
ritó tárcsával együtt eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

13—15 éves

Rifutó leány

azonnali belépésre felvétetik
a kiadóhivatalban.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása minden szó 20 fillér. Vastagabb betűbőszedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-ezüstöt,
brilliantokat, bármiről
szóló zálogleveleket (zá-
logcédulákat) és egyéb
tárgyakat a legmagasabb árban veszek. —
Meghívásra házakhoz is
elmegyek, Stelner Mihály
Széchenyi-u. 19. szám.

Könyvtástanoncok

felvételt az
Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debrecen, Piac-tér 49.

Ures tvegeket

literes és féllitereseket
veszünk.
Fűszerkereskedelmi
részvénytársaság
Piac-u. 41.

Eladó
kedvező fizetési feltételek
mellett a Mester-utca végén
gyermekmenhely és a Csapatkórház mellett 7400
négyzetföld területű kintő
minőségű alj, fekete jó termő
föld, a vasuti sínek mellett,
a Mester-utca végén a nagytemplomtól
gyalog 8 perc távolságra. Ezen
telep konyha kertészetre
vagy lucernának nagyon
alkalmas. Értekezhetni
Debreceni Gazdák Bankjánál,
Kossuth-u. 17.

Irógép
legjobban javít Keszler,
első debreceni műszerész
Széchenyi-u. 1.

Hajdusági rudsodró

legjobb békebeli minőségben kapható
GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerésznél, Arany
egyszervu" gyógvészertár,
(színház mellett)

Diszontelárusítók kedvezményben részesülnek.

Akinek
törött aranya, ezüstje,
ékszere, vagy zálogjegye
van eladó, hívja meg
Krámert, Arany Bika-
bérház 3.

Eladó
kedvező fizetési feltételek
mellett a Kossuth és Batthyányi-utcai nagy sark
bérház. Ezen bérház Debrecen
közlő közepén,
színház, pénzügyi palota
és rendőri palota mellett
a legforgalmasabb helyen
fekszik. A ház egy emeletes,
több rendbeli nagyon szép
uri lakásokat foglal magában,
több mint 100 méteres utcai
fronttal, az egész földszint
üzlethelyiségekkel van ellátva.
Érdeklődők értekezhetnek
a Debreceni Gazdák Bankjánál,
ugyanazon épületben.

Munkásombar
állandó munkára azonnal
felvétetik a kiadóhivatalunkban.

Üzletáthelyezés.

Katonai szabóságomat

Ferenc József-ut 56. szám alól
Ferenc József-ut 70. szám alá,
Dr. Fráter-féle házba helyeztem át.
Urbanovics Miksa.

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai
tárgyú történeti tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6.—
finom vellu papíron K 8.—
kötve mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.

VISZKETEKSÉGET, SÓMÓRT, RÜHT

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-féle
eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-
KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít.
Mindig eredeti pecsétet Dr. Fiesch-féle
kérjük. Próbátégely K 3.—, nagy tégely
K 5.—, családi tégely K 12.—. Kapható a
helybeli gyógyszerárakban vagy direct a
készítőnél rendelhető: Dr. Fiesch E.
„Korona” gyógvészertár, Győr.
Vetelnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk